

VEDLEGG TIL

Attest på psykisk helse fra psykiater eller psykolog

I etiske regler for leger, kapittel IV §§ 3 og 4, står det at en lege skal bygge sine erklæringer på nødvendig innhentet informasjon og på så omfattende undersøkelser som formålet tilsier. Erklæringen skal gi tilstrekkelig informasjon til å fylle sin hensikt og skal være objektiv og nøytral.

God psykisk og somatisk helse hos soldatene er nødvendig for at Forsvaret skal opprettholde sin stridsevne. I tillegg ønsker Forsvaret å unngå å forverre folks helse (inkludert psykisk helse) ved å ta inn personer til militærtjeneste som er psykisk sårbare. Psykisk helse er viktig fordi soldatene håndterer våpen og tunge kjøretøy og potensielt sett kan skade seg eller andre.

Ulikt sivilt liv

En psykiater eller psykolog som vurderer sin pasients/klients psykiske helsetilstand, må

ha en viss kjennskap til hva militærtjeneste innebærer. Militærtjeneste innebærer situasjoner som er svært forskjellig fra sivilt liv. Det stilles store krav både fysisk, sosialt og psykisk. Man deler rom med ukjente ungdommer som man ikke har valgt selv, og må klare å samarbeide og forholde seg til dem på en god og konstruktiv måte. Man må følge ordre fra befal, selv om man ikke nødvendigvis skjønner meningen med dette. Man må klare å leve i en situasjon der man selv har liten innflytelse og kontroll over egen hverdag, og der man ikke vet hva som vil skje når. Man vekkes om natten og

må ut og gå, man utsettes for store fysiske påkjenninger, man kan få irttesettelse for forglemmelser. Man må sove når man kan og man må spise fort når man har mulighet og det man får servert.

Sårbarhet

Mange ønsker seg inn i Forsvaret fordi de ønsker utfordringer. Noen ungdommer med psykiske utfordringer ønsker seg inn i Forsvaret nettopp for å bevise at de kan mestre en krevende militærtjeneste, på tross av vansker tidligere i livet, som sosial mistilpasning, angst, depresjon eller spiseforstyrrelse.

Dersom utfordringene er for store, kan manglende mestring og påfølgende dimisjon oppleves som et stort nederlag. I tillegg står man ofte også uten bosted, arbeidsplass eller studiested. Dersom årsaken til dimisjonen er av psykisk eller sosial karakter, oppleves det ofte enda vanskeligere enn for eksempel et vondt kne. Dette er viktig å være klar over før man anbefaler og går god for sin pasients/ klients psykiske helse. Selv uten en psykiatrisk diagnose, vil en økt psykisk sårbarhet ofte være nok til at man faller ut og ikke fungerer i militærtjenesten.

I de tilfellene der kandidaten har fått prøve seg i militærtjeneste, men har blitt dimittert av psykiske eller sosiale grunner, skal det mye til før kandidaten tas inn igjen.

Forsvaret har erfaring med at vanskene kandidaten opplevde første gang, ofte

oppstår på nytt under de samme betingelsene, selv om kandidaten fungerer normalt under sivile betingelser (studerer, trener, har venner).

Risiko

Dersom det foreligger en psykiatrisk diagnose (angst, depresjon, spiseforstyrrelse, selvskading etc.), blir kandidaten ikke innkalt til militærtjeneste. Psykisk eller sosial sårbarhet, uten diagnose, utgjør imidlertid også en risiko, både for opplevelse av manglende mestring, men også for å utløse eller forverre psykiske plager.

Har kandidaten tidligere hatt en spiseforstyrrelse, kan det å være underlagt et strengt kontrollregime, og det å måtte spise det man får (for eksempel feltrasjoner med masse fett) i verste fall utløse nye symptomer på spiseforstyrrelse.

Krav til attesten

En attest må inneholde en grundig vurdering av sårbarhet og robusthet i tillegg til eventuelle diagnoser.

Dersom kandidaten tidligere er dimittert på bakgrunn av psykiske eller sosiale årsaker, må det begrunnes godt hvorfor denne sårbarheten ikke lenger antas å være til stede.

Dersom kandidaten tidligere har vært fulgt opp av annen instans, og det foreligger epikriser eller journalnotater, ber vi om at kopi av dette også legges ved.

FYLLES UT AV PSYKIATER/PSYKOLOG

Vurdering av militær tjenestedyktighet overlates til militærlege på bakgrunn av gitte opplysninger.

Det bekreftes at attesten er skrevet med kjennskap til innholdet i dette skrivet.

FULLT NAVN I BLOKKBOKSTAVER

DATO OG SIGNATUR

Les mer om Forsvarets helsekrav på forsvaret.no/helsekrav